

ReforMeter

Water Resource Management Reform Assessment Report

July 2023

The USAID Economic Governance Program Grant Activity: Support to the Reform Progress Tracking System – ReforMeter

DISCLAIMER: This report is made possible by the support of the American people through the United States Agency for International Development (USAID). The contents of this report do not necessarily reflect the views of USAID or the United States Government.

Contents

ABOUT THE WATER RESOURCE MANAGEMENT REFORM	3
REFORMETER METHODOLOGY.....	3
GOVERNMENT SURVEY RESULTS.....	4
STAKEHOLDER ASSESSMENT	7
PUBLIC-PRIVATE DIALOGUE.....	7
REFORM TRACKING INDICATORS	8
1.1 WATER ABSTACTION FROM NATURAL WATER BODIES.....	9
1.2 WATER USE	9
1.3 WATER LOSSES.....	10
1.4. WASTEWATER DISCHARGE	11
1.5. WASTEWATER COLLECTION	12
1.6. POPULLATION CONNECTED TO WATER SUPPLY INDUSTRY	13
Annex 1. Stakeholder Survey Questionnaire	14
Annex N2. Water Resource Management Reform PPD Event Presentation	15

ABOUT THE WATER RESOURCE MANAGEMENT REFORM

The Law of Georgia on Water Resource Management (the Law), passed by the Parliament in its third reading on June 30, 2023, outlines the principles of basin management according to which the country will be divided into seven river basins, and corresponding basin management plans will be created.

As part of the water resources management reform, the expansion of the water resources monitoring network and the implementation of comprehensive measures to safeguard water resources from pollution are considered. The reform focuses on enhancing water quality and preventing water body pollution. It aims to promote the rational utilization of water resources and ensure fair distribution among various users. To promote sustainable water use, the law introduces licensing and fees for the use of surface water. Furthermore, the reform seeks to increase access to clean drinking water and improved sanitary conditions for the population.

The implementation of these initiatives will be carried out in phases, with the entire reform expected to be completed by 2030.

The Ministry of Environmental Protection and Agriculture of Georgia (MEPA) takes a leading role in implementing the reform. Other key institutions involved include the Parliament of Georgia, the Ministry of Internally Displaced Persons from the Occupied Territories of Georgia, Labour, Health, and Social Protection of Georgia, Ministry of Regional Development and Infrastructure of Georgia, Minister of Justice of Georgia, Ministry of Economy and Sustainable Development of Georgia, National Energy and Water Supply Regulatory Commission of Georgia, municipalities, and the authorities of the autonomous republics of Georgia.

REFORMETER METHODOLOGY

Under the ReforMeter project, reform assessment is conducted through three distinct tools:

1. The government survey evaluates, through a qualitative survey, the activities of the government agencies introducing the reform in the process of reform implementation along four primary domains: legislative framework; infrastructure and budget; institutional setup, and capacity development. The survey measures government's distance from the stated reform objectives on a scale from 0% to 100%.
2. As part of the stakeholder survey, the stakeholders of the reform are evaluating the four main dimensions: reform content and adequacy; current performance; reform progress; and expected outcomes. Each component is evaluated on a 10-score scale (see Annex 1 for the stakeholder questionnaire).
3. Reform-specific indicators, used as a proxy for reform effectiveness, are designed to track the reform progress.

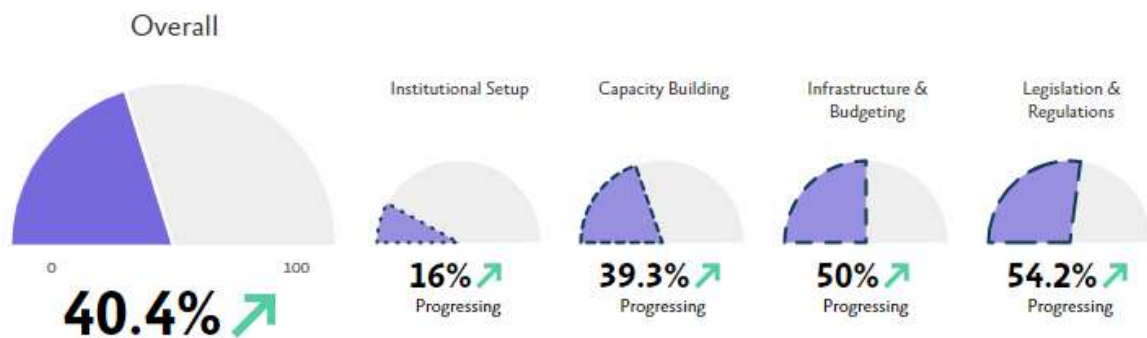
The assessment of the water resources management reform contains the aforementioned three dimensions. The first public-private dialogue to assess the progress of the water resources management reform, was conducted on June 28, 2023.

GOVERNMENT SURVEY RESULTS

The diagram below illustrates the initial results of the government survey, according to which 40.4% of the planned activities under the reform have been completed. The highest level of performance was observed in activities planned under the legislative & regulatory framework (54.2%) and infrastructure & budget dimensions (50%) (Figure 1).

It is important to note that the assessment of the legislative framework's development occurred prior to the adoption of the draft law. By the time of the PPD event, the draft Law on Water Resources Management had gone through two readings in Parliament, and on June 30, 2023, it was adopted in the third reading.

Figure 1. Initial results of the government survey¹

The following tables present the activities planned under the water resources management reform and their performance status according to each evaluation dimension.

According to table 1, out of the 15 normative acts that need to be developed, two have already been adopted. Furthermore, six normative acts have been drafted and are pending approval. In addition, there are two normative acts that require updating, while work on five normative acts has not yet commenced.

According to the Law, the government has a deadline of September 1, 2026, to ensure the adoption of all the mentioned legal acts. Starting from September 1, 2027, the fee for a surface water abstraction will be established.

---

¹ The four dimensions of reform progress assessment were assigned appropriate weights, considering the number and complexity of activities considered under each dimension. Weights were distributed as follows: legal framework - 40%; Institutional setup- 30%; infrastructure and budget - 20%; Capacity Development - 10%.

Table 1: Legal framework: 15 normative acts and their adoption status.

Adopted	A draft has been developed	Needs to be updated	Planned
<ul style="list-style-type: none"> • Rule for the state accounting of water use; • Technical regulation on the conditions of discharge of wastewater into the sewerage system. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rules for identifying water bodies and establishing their borders; • Normative act on approving the borders of river basins/basin areas. • Procedure for development, review and approval of River Basin Management Plans; • Normative act on establishment of the River Basin Management Consultancy Councils; • Rules for planning and implementation of the monitoring of water resources; • Rules for registration of wells intended for obtaining underground fresh drinking water. 	<ul style="list-style-type: none"> • Technical regulation about the water protection zone; • Resolution on approval of surface water quality standards. 	<ul style="list-style-type: none"> • Act on approval of the procedure and conditions for issuing a permit for for water use from surface water bodies; • Technical regulation of the conditions of discharge of urban and industrial wastewater into surface water bodies; • Rules for establishing the sanitary protection zone of water bodies as source of drinking water; • Technical regulation on the quality of water intended for human consumption; • Act on assessment of areas at risk of potential floods.

The reform considers institutional arrangements for river basin management under the Ministry of Environment Protection and Agriculture. The goal is to establish specialized units at the river basin level and form River Basin Management Consultancy Councils by September 1, 2026 (refer to Table 2 below). The development of river basin management plans is currently in progress. Among the seven basin areas (Alazani-lori, Chorokhi-Adjaristskal, Khrami-Debeda, Mtkvari, Rioni, Enguri, and Bziphi-Kodori), three basin management plans have been prepared (Alazani-lori, Chorokhi-Adjaristskali, and Khrami-Debeda), although updates are required. Presently, efforts are focused on developing two river basin management plans (Rion, Enguri). Furthermore, methodologies for calculating the environmental cost and classifying the ecological status and potential of water bodies have been developed, awaiting approval.

The reform activities also include identifying areas of surface and underground waters contaminated with nitrates or areas at risk of contamination, as well as determining vulnerable areas to nitrates. Additionally, the reform aims to identify sensitive areas and agglomerations at risk of being affected by urban wastewater.

Table 2: Institutional setup: planned activities under the reform and their implementation status.

Developed methodologies that require approval	Current	Planned
<ul style="list-style-type: none"> Methodology for calculating the environmental cost; Methodology for classification of ecological status and ecological potential of water bodies. 	<ul style="list-style-type: none"> Development and adoption of the River Basin Management Plans. 	<ul style="list-style-type: none"> Establishment of the River Basin Management Consultancy Councils; Establishment of specialized units at the river basin level within the Ministry's framework; Identifying surface water zones polluted by nitrates or at risk of pollution, determining the zones vulnerable to nitrates, and development of rules for the good agricultural practices; Identificating the groundwater contaminated with nitrates or at risk of contamination and determining the nitrate-vulnerable zones; Identifying sensitive areas and agglomerations at risk of being affected by urban wastewater.

Table 3 presented below offers a concise overview of the ongoing initiatives within the reform, which are directed towards enhancing infrastructure development and bolstering competences of relevant stakeholders.

With regards to infrastructure development, the law stipulates that the Ministry of Regional Development and Infrastructure of Georgia is tasked with implementing comprehensive measures to enhance the condition of water and sewage systems in urban and rural areas by September 1, 2027. Noteworthy progress has already been achieved through the construction of wastewater treatment facilities in various locations, such as Anaklia, Zugdidi, Ureki, Tskaltubo, Telavi, Adjara, Chakvi, Kobuleti, and Batumi. Moreover, ongoing efforts encompass the construction of wastewater treatment facilities in Poti and Khashuri, with future plans encompassing the establishment of such facilities in Kutaisi. As an integral aspect of the reform, there is a concerted focus on expanding the water quality monitoring network and developing the state accounting system of water use. A preliminary test version of this system is already in existence and is currently undergoing refinement.

In the context of strengthening competences, a collaborative effort with the Ministry of Environment Protection and Agriculture of Georgia is underway, focusing on enhancing the expertise and knowledge of diverse stakeholders, including municipalities. Notably, a current initiative within the USAID's Economic Governance Program bears a title "Strengthen awareness and implementation of WRM law requirements in municipalities". This project, active from March 2023 to February 2024, aims to elevate comprehension and awareness regarding the novel innovations and regulations introduced by the recently enacted law concerning water resources management matters across 63 municipalities within Georgia. The competences delineated by the law for municipalities are scheduled to be fully integrated and implemented, commencing from January 1, 2030.

Table 3: Infrastructure and capacity development: activities under reform.

Current activities	
Infrastructure	Capacity development
<ul style="list-style-type: none"> Implementation of complex measures to improve the condition of sewerage systems 	<ul style="list-style-type: none"> Strengthening the capacity of municipalities. Strengthening the capacity of regional CSOs.

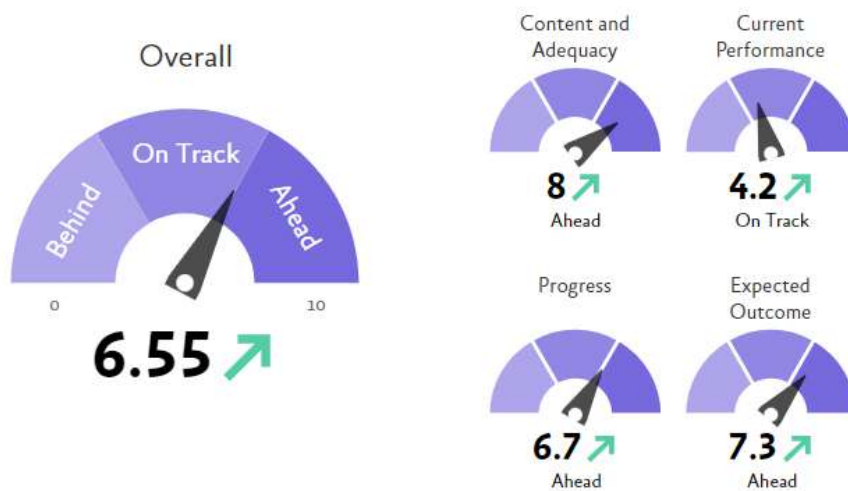
<p>of cities and villages to protect water resources from pollution;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enhancement of surface and underground water quality through the expansion of the monitoring network; • Improvement of the groundwater quality and quantity monitoring system, both by expanding the monitoring network and by installing new equipment on selected wells; • Development of the state accounting system of water use. 	<ul style="list-style-type: none"> • Strengthening the capacity of the employees of the the National Environment Agency, the National Food Agency, and Department of Environmental Supervision of MEPA.
--	--

STAKEHOLDER ASSESSMENT

On the basis of an anonymous stakeholder survey (excluding the reform implementing state institutions) conducted at the Public-Private Dialogue on water resources management reform, the reform was rated 6.55 out of 10 points, indicating a positive assessment of the reform's progress by participants.

As illustrated below, three assessment dimensions of the reform, Content and Adequacy, Progress, and Expected Outcome were evaluated with strong performance, while the Current Performance was assessed as moderate.

Figure 1. Results of stakeholder survey on water resources management reform evaluation.

PUBLIC-PRIVATE DIALOGUE

A public-private dialogue event was held to assess the progress of water resources management reform. The event was attended by various stakeholders, including the Committee of Environmental Protection and Natural Resources of the Parliament of Georgia, Ministry of Environment and Agriculture, Reclamation of Georgia, National Regulatory Commission of Energy and Water Supply of Georgia, United Water Supply Company of Georgia, National Water Partnership of Georgia, Research

Centre of the Parliament of Georgia, Global Environment Outlook, Company for Environment and Development, French Development Agency, Operations Research Institute, Freedom of Information Development Institute, and representatives from the World Bank, USAID/Georgia, and the USAID Economic Governance Program.

After the opening part of the event, representatives from the Ministry of Environment Protection and Agriculture of Georgia and the Committee on Environment Protection and Natural Resources of the Parliament of Georgia provided an overview of the progress made in the water resources management reform. Additionally, the reformer team presented the initial findings of the government research and discussed the key indicators used for evaluating the reform's effectiveness. This section of the report provides a summary of the opinions shared at the PPD event:

- The stakeholders engaged in a discussion about the objectives of the water resources management reform and the necessary steps that need to be taken for achieving them. A few key objectives were emphasized, including consideration of environmental protection costs, the introduction of economic instruments, as well as the transition to an effective river basin management system and the establishment of the River Basin Management Advisory-Coordination Councils. The Head of Water Division of the Ministry of Environmental Protection and Agriculture of Georgia has brought attention to the recent amendments made to the Law on Water Resource Management. There was emphasized the importance of implementing economic instruments and expressed her disappointment with the negative outcomes resulting from the cancellation of the water fee under the old law, which adversely affected the private sector itself. The event participants were informed that the introduction of the licensing mechanism for surface water use has been postponed until 2027. The active involvement of the monitoring service was emphasized to ensure better implementation of the reform.
- Participants noted the significance of having abundant data for the improved implementation of the Law on Water Resources Management. Concern was expressed about the scarcity of data and highlighted the advantages of transitioning to an electronic system, which would simplify data management and analysis.
- In addition, stakeholders further emphasized the importance of applying the environmental protection cost methodology, which has already been developed. The ministry representative mentioned that the methodology will be approved by the order once the new law comes into force.
- In the final part of the dialogue, the issue of financing services employed at the river basin level within the Ministry's system was a significant topic of discussion. The private sector representatives emphasized the importance of developing legislation or by-laws to effectively regulate this matter. Their input highlighted the need for clear guidelines and frameworks to ensure appropriate financing mechanisms for river basin services within the overall water resources management reform.

REFORM TRACKING INDICATORS

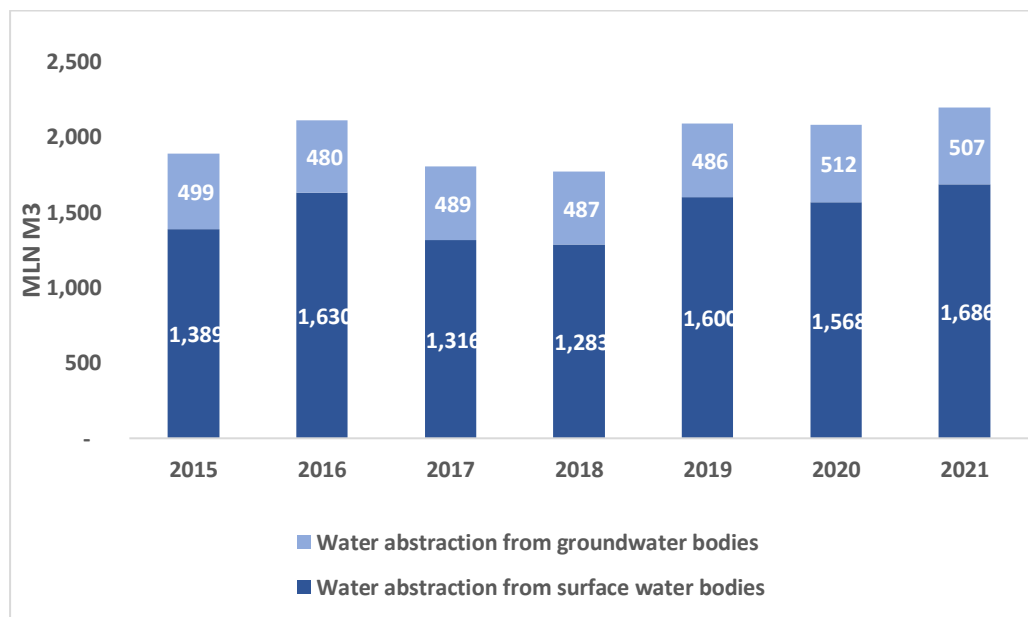
The ReforMeter research team selected certain indicators to measure progress of the water resource management reform. The section below presents the dynamics of selected indicators over the period of 2015-2021/22 which directly or indirectly reflect the results of the reform and the current situation in the field.

1.1 WATER ABSTACTION FROM NATURAL WATER BODIES

Water abstraction from natural water bodies indicates the volume of water taken from surface water bodies (rivers, lakes and seas) and groundwater bodies. This indicator does not include volume of transit water supplied to big channels and volume of water taken by population from wells, natural reservoirs, etc3. As figure 1 shows, the volume of water abstracted from groundwater bodies remain relatively stable over the period of 2015-2021, ranging from 480 million cubic meter to 512 mln m3, while the volume of water abstracted from the surface water bodies fluctuates over time, amounting to 1,7 mln m3 in 2021.

Figure 1. Water abstraction* from natural water bodies (mln m3)

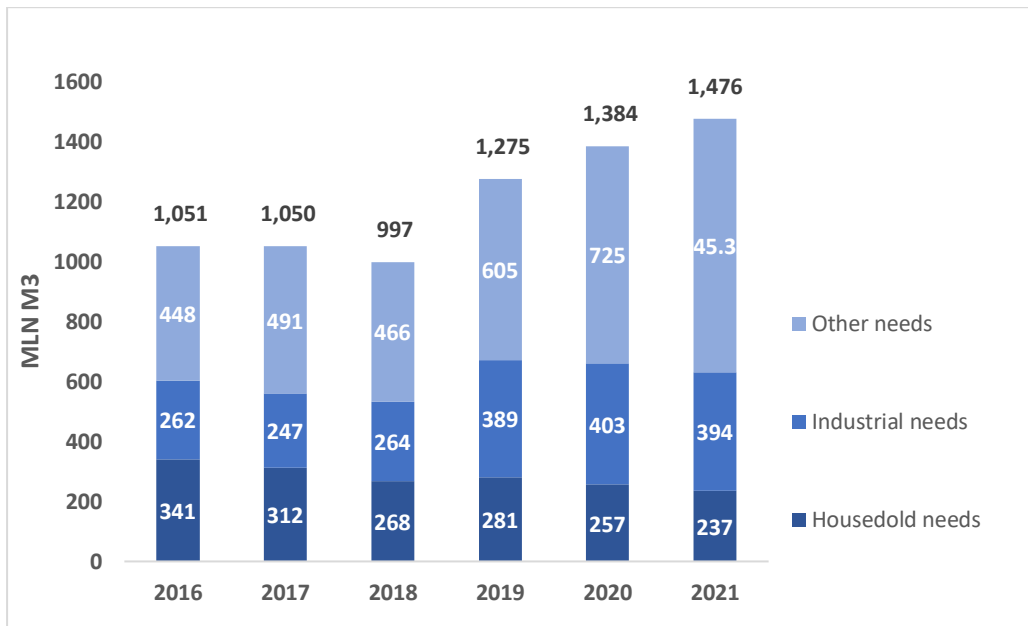

* Water use for hydroelectricity generation purposes is excluded. Source: Natural Resource of Georgia and Environmental Protection. Geostat's Statistical Publication (2021, 2017)

1.2 WATER USE

This indicator shows the use of water resources abstracted from different sources (surface, main, ground, sea, etc.) for various needs: drinking and household needs; industrial needs; and for other needs. Volume of used water presented in figure 2 does not include cycling water supply, wastewater of secondary use as well as wastewater controlling draining waters as figure 2 depicts, the use of water for the industrial needs increased by 50.4% in 2021 as compared to 2016 and amounted to 394 mln m3, while the use of water resources for the drinking and household needs has been decreasing over time, reaching 237 mln m3 in 2021.

Figure 2. Water Use (mln m3)

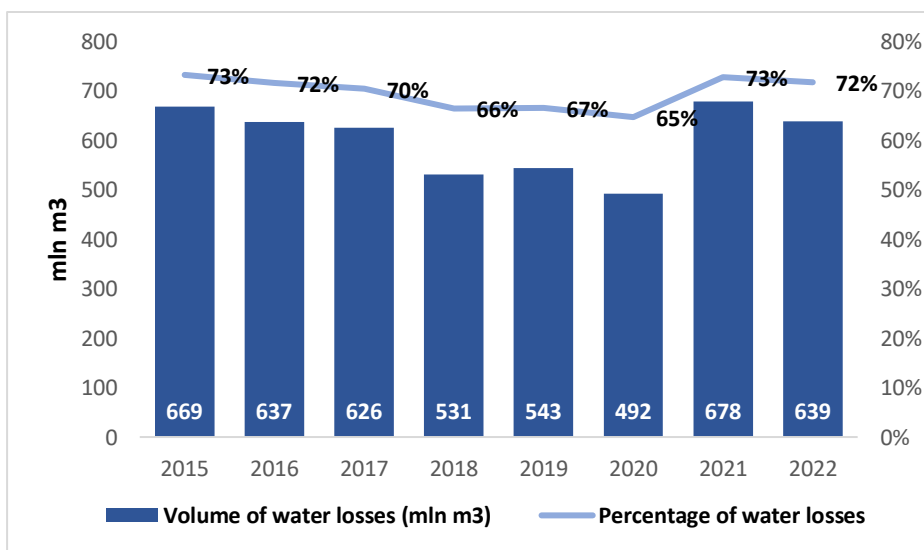

* Water use for hydroelectricity generation purposes is excluded. Source: Natural Resource of Georgia and Environmental Protection. Geostat's Statistical Publication (2021)

1.3 WATER LOSSES

Losses of water during transport indicates the volume of water lost from the point of abstraction to the point of its use or transmission due to filtration, evaporation, leakage, burst mains or other reasons. As figure 3 shows, the volume of water losses in million cubic meters as well as its percentage share in the gross volume of water supplied by water supply industry have been slightly decreasing until 2021. Still, the losses of water are substantial. As much as 72% (639 mln m3) of the water supplied by water supply industry to the customers was lost in 2022.

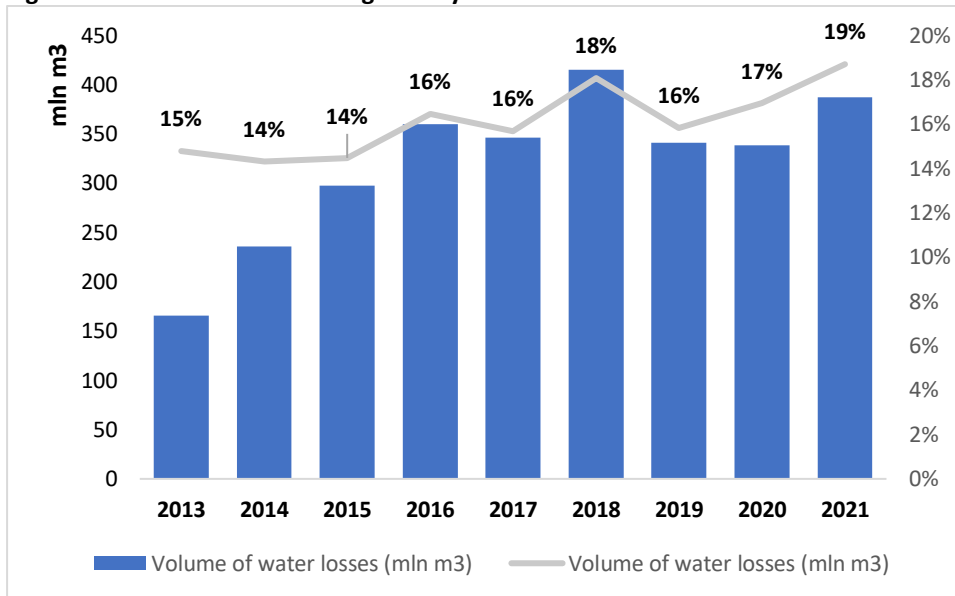
Figure 3. Losses of water during transport

Source: National Statistics Office of Georgia

Figure 4 shows water losses from irrigation systems. Based on the reclamation data of Georgia, as of 2021, the share of losses in the volume of water taken from irrigation systems was 19% (387 million m³).

Figure 4. Water Losses in the Irrigation Systems

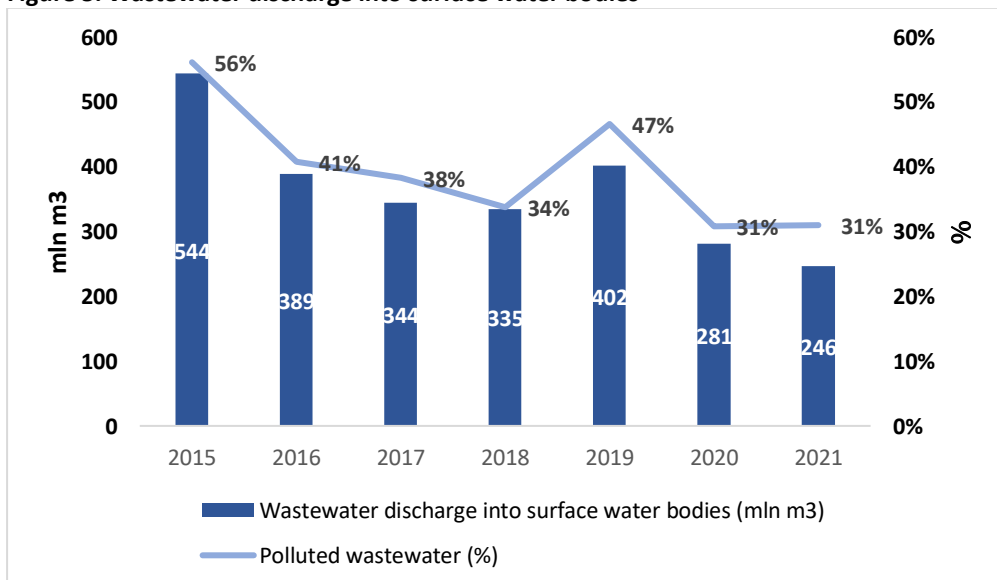

Source: *Georgian Amelioration*

1.4. WASTEWATER DISCHARGE

Figure 5 displays discharge of wastewater and polluted wastewater (industrial and household wastewater, including mine, fossil and draining waters which contains much more polluting substances than admissible amount) into surface water bodies. As we can observe, both indicators depict decreasing trend over time (except for 2019). In 2021, polluted wastewater constituted 31% of wastewater discharged into the surface bodies.

Figure 5. Wastewater discharge into surface water bodies

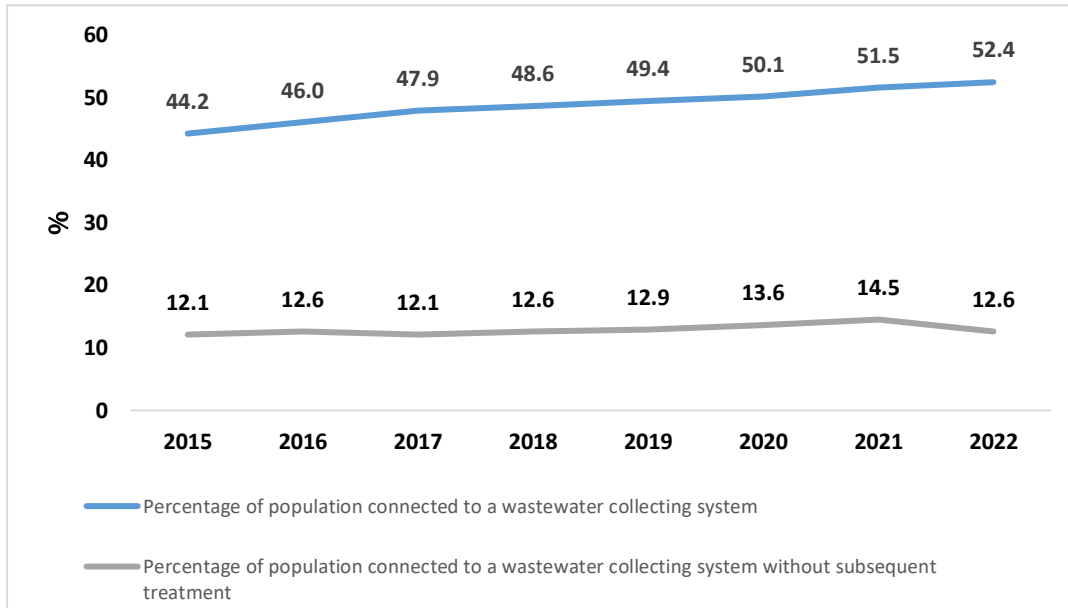

Source: *Natural Resource of Georgia and Environmental Protection. Geostat's Statistical Publication (2021)*

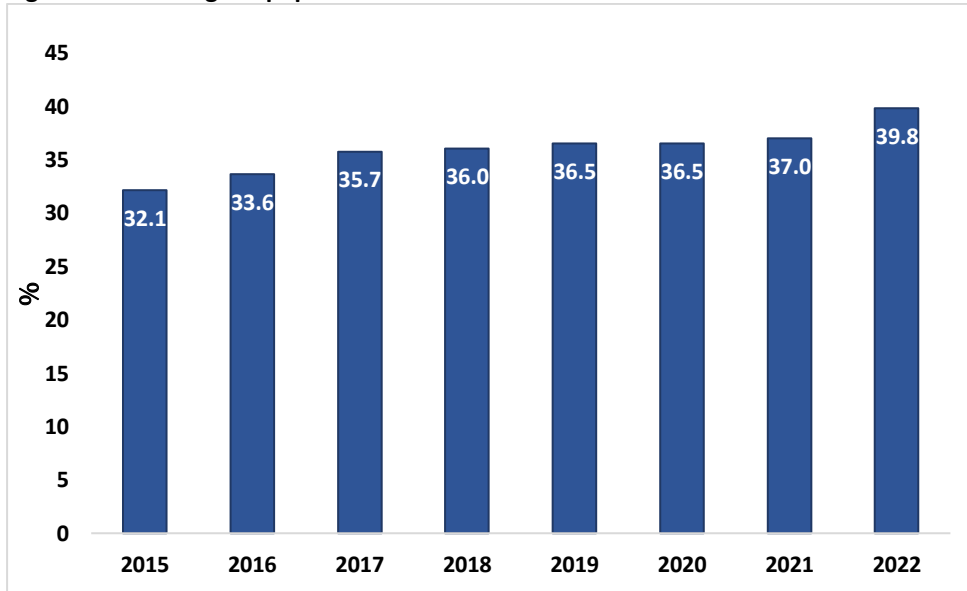
1.5. WASTEWATER COLLECTION

Figure 6 and Figure 7 below show the percentage of population connected to a wastewater collecting system and the percentage of population connected to wastewater treatment facilities, respectively. As Figure 6 depicts, 52.4% of total population was connected to a wastewater collecting system, out of which 12.6% was without subsequent treatment. Therefore, only 39.8% of domestic wastewater was treated in 2022 (Figure 7).

Figure 6. Percentage of population connected to a wastewater collecting system.

Figure 7. Percentage of population connected to wastewater treatment facilities.

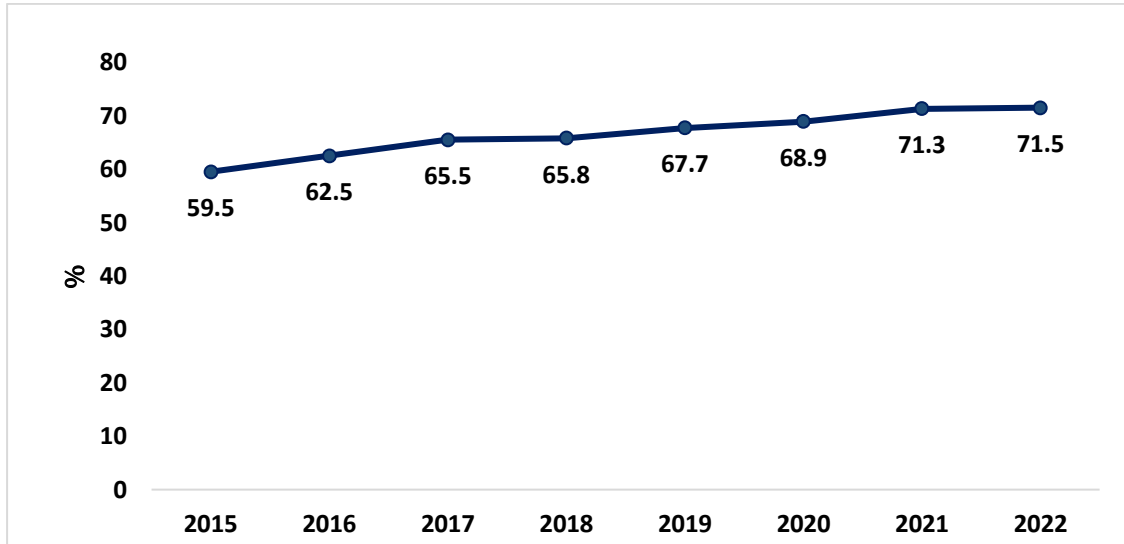

Source: National Statistics Office of Georgia.

1.6. POPULATION CONNECTED TO WATER SUPPLY INDUSTRY

Figure 8 shows the percentage of population connected to water supply industry over the period of 2015-2021. As it can be observed, the share of population with access to water supply industry gradually increased from 59.5% in 2015 to 71.5% in 2022.

Figure 8. Percentage of population connected to water supply industry.

Source: National Statistics Office of Georgia.

Annex 1. Stakeholder Survey Questionnaire

Content and Adequacy

1. How well do the objectives of water resources management reform align with the sector's challenges?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

2. Is the policy-making and legal-drafting process conducted in an inclusive manner that enables the active participation of stakeholders?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Progress

3. How would you assess the current measures implemented within the framework of the water resource management reform?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

4. To what extent do the implemented and planned measures within the framework of the reform contribute to overcoming the limiting factors of water resource management development?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Current Performance

5. How would you evaluate the present state of the water resource management?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Expected Outcomes

6. Will the reform reach its targets?

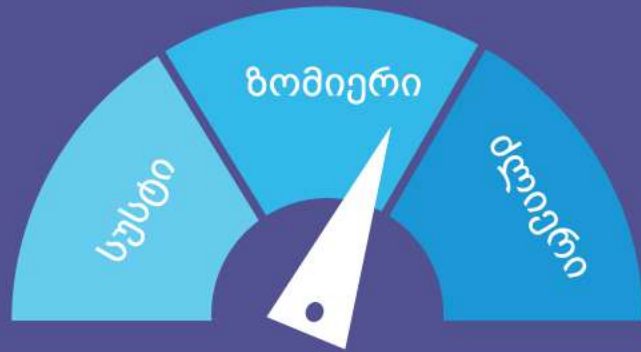
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

7. Does the reform propose efficient measures to reach its targets?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Annex N2. Water Resource Management Reform PPD Event Presentation

რეფორმები

თითოეული რეფორმის კვალდაკვალ

Agenda

1. ReforMeter goal and methodology
2. Water resources management reform progress evaluation based on the government survey
3. Overview of the reform assessment indicators

About ReforMeter

- Reformeter aims to track the progress of selected economic reforms, facilitate dialogue among reform stakeholders, and support the implementing agencies in increasing awareness and efficiency of these reforms.
- The first phase of the project: 2015-2019.
- The new phase of the project: 2021-2024.
- Selected reforms:
  - Insolvency reform
  - Capital market development reform
  - Public procurement reform
  - Water resources management reform
  - E-commerce reform
  - Tourism reform
  - Regulatory Impact Assessment (RIA) institutionalization
  - State-Owned Enterprises (SOE) reform

ReforMeter Methodology

- 1. Governmental survey:** The responsible governmental institutions evaluate the reform implementation process.
- 2. Stakeholder survey:** Reform stakeholders assess the progress of the reform.
- 3. Economic indicators:** The ReforMeter project team identifies economic indicators to track the progress and results of the reform.

Objectives of the water resources management reform

Safeguard and Promote the Sustainable Use of Water Resources

Improving the Condition of Water Bodies

Increasing Access to Clean Drinking Water and Improving Sanitary Conditions for the Population

Ensuring Fair Distribution of Water Resources Among Various Users

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

MINISTRY OF ECONOMY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF GEORGIA

USAID
ამერიკელი ხალხისგან

ISET POLICY
INSTITUTE
International school of economics at TSU

Reform implementation timeline

Adoption of normative acts related to the new Law and approval of appropriate methodologies regulating the field of water resources management.

Until September 1, 2026

Establishment of the River Basin Management Consultancy Councils; Establishment of specialized units at the level of river basins in the system of the Ministry; Development of a state accounting system of water use.

2026

Introducing fees and licenses for the utilization of surface waters

2027

Implementation of complex measures to improve the condition of sewerage systems in cities and villages.

Until September 1, 2027

Implementation of competences defined by law for municipalities

From January 1, 2030

2030

Government Survey

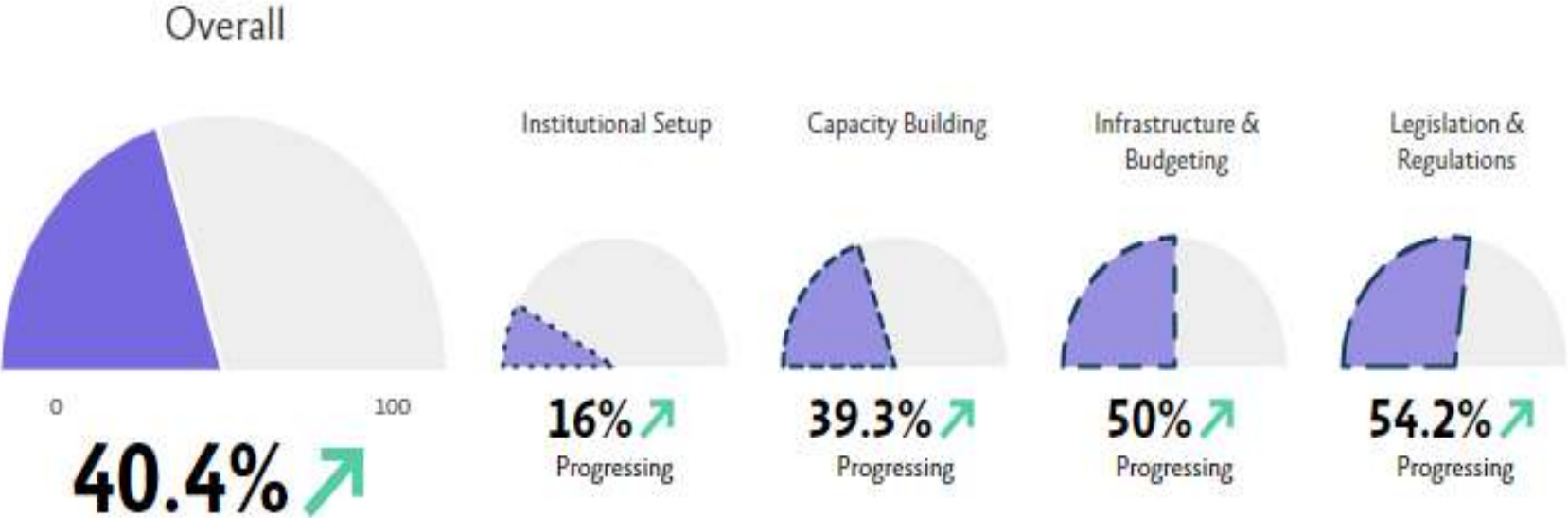
Government survey

Domains for assessment the progress of the reform

Domains	Weight
Legal framework	40%
Institutional setup	30%
Infrastructure and budget	20%
Capacity development	10%

Government survey results

Legal Framework

15 Normative Acts and their Adoption Status

Rule for the state accounting of water use

Technical regulation on the conditions of discharge of wastewater into the sewerage system.

Rules for identifying water bodies and establishing their borders

Normative act on approving the borders of river basins/basin areas

Procedure for development, review and approval of River Basin Management Plans

Normative act on establishment of the River Basin Management Consultancy Councils

Rules for planning and implementation of the monitoring of water resources

Rules for registration of wells intended for obtaining underground fresh drinking water

Technical regulation about the water protection zone

Resolution on approval of surface water quality standards

Act on approval of the procedure and conditions for issuing a permit for water use from surface water bodies

Technical regulation of the conditions of discharge of urban and industrial wastewater into surface water bodies

Rules for establishing the sanitary protection zone of water bodies as source of drinking water

Technical regulation on the quality of water intended for human consumption

Act on assessment of areas at risk of potential floods

Adopted

A draft has been developed

Needs to be updated

Planned

Institutional Setup

Planned Activities under the Reform

Establishment of the River Basin Management Consultancy Councils

Establishment of specialized units at the river basin level within the Ministry's framework

Identifying surface water zones polluted by nitrates or at risk of pollution, determining the zones vulnerable to nitrates, and development of rules for the good agricultural practices

Identificating the groundwater contaminated with nitrates or at risk of contamination and determining the nitrate-vulnerable zones

Identifying sensitive areas and agglomerations at risk of being affected by urban wastewater

Methodology for calculating the environmental cost

Methodology for classification of ecological status and ecological potential of water bodies

Development and adoption of the River Basin Management Plans

Developed methodologies that require approval

Ongoing

Planned

Infrastructure Development

Implementation of complex measures to improve the condition of sewerage systems of cities and villages to protect water resources from pollution

Enhancement of surface and underground water quality through the expansion of the monitoring network

Improvement of the groundwater quality and quantity monitoring system, both by expanding the monitoring network and by installing new equipment on selected wells

Development of the state accounting system of water use

Ongoing activities

Capacity Development

Strengthening the capacity of municipalities

Strengthening the capacity of regional CSOs

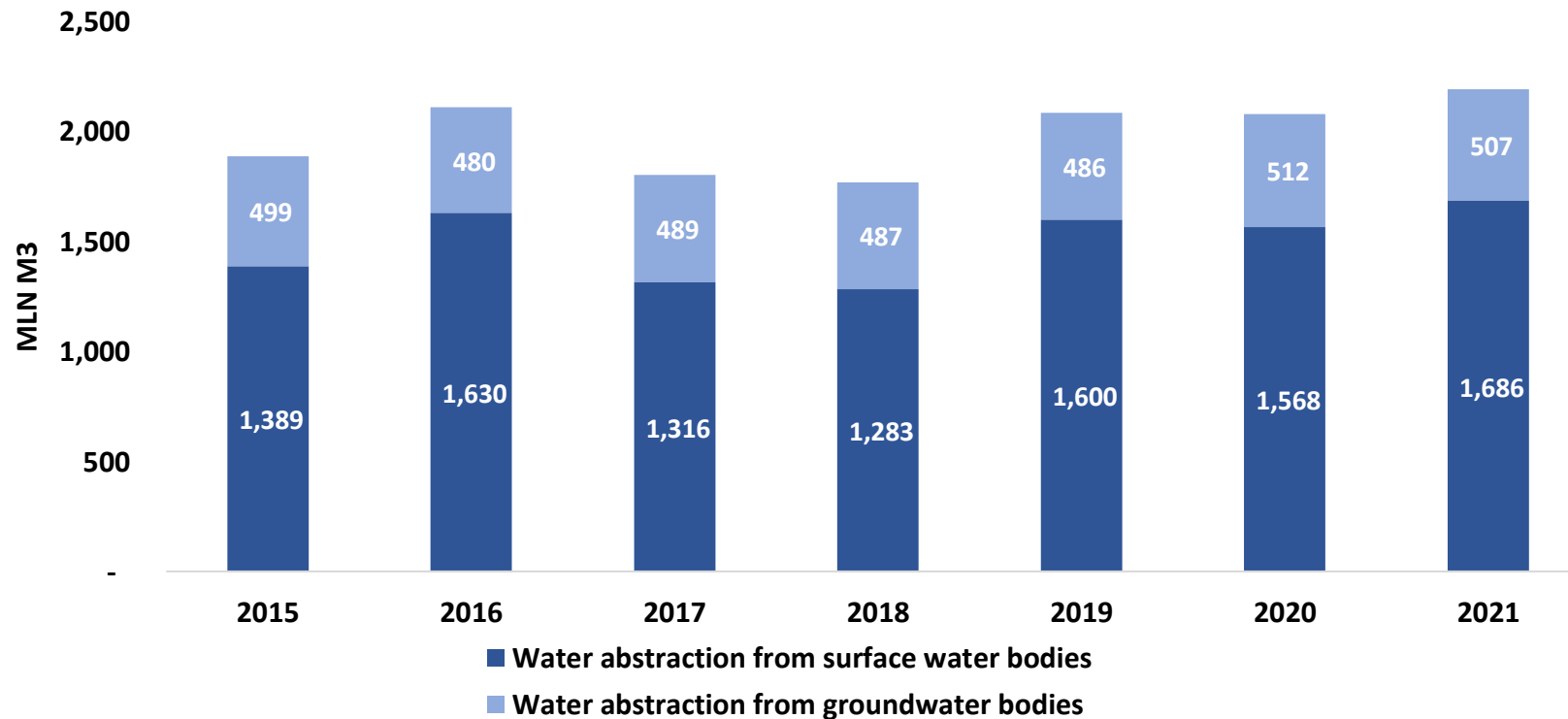
Strengthening the capacity of the employees of the the National Environment Agency, the National Food Agency, and Department of Environmental Supervision of MEPA

Ongoing activities

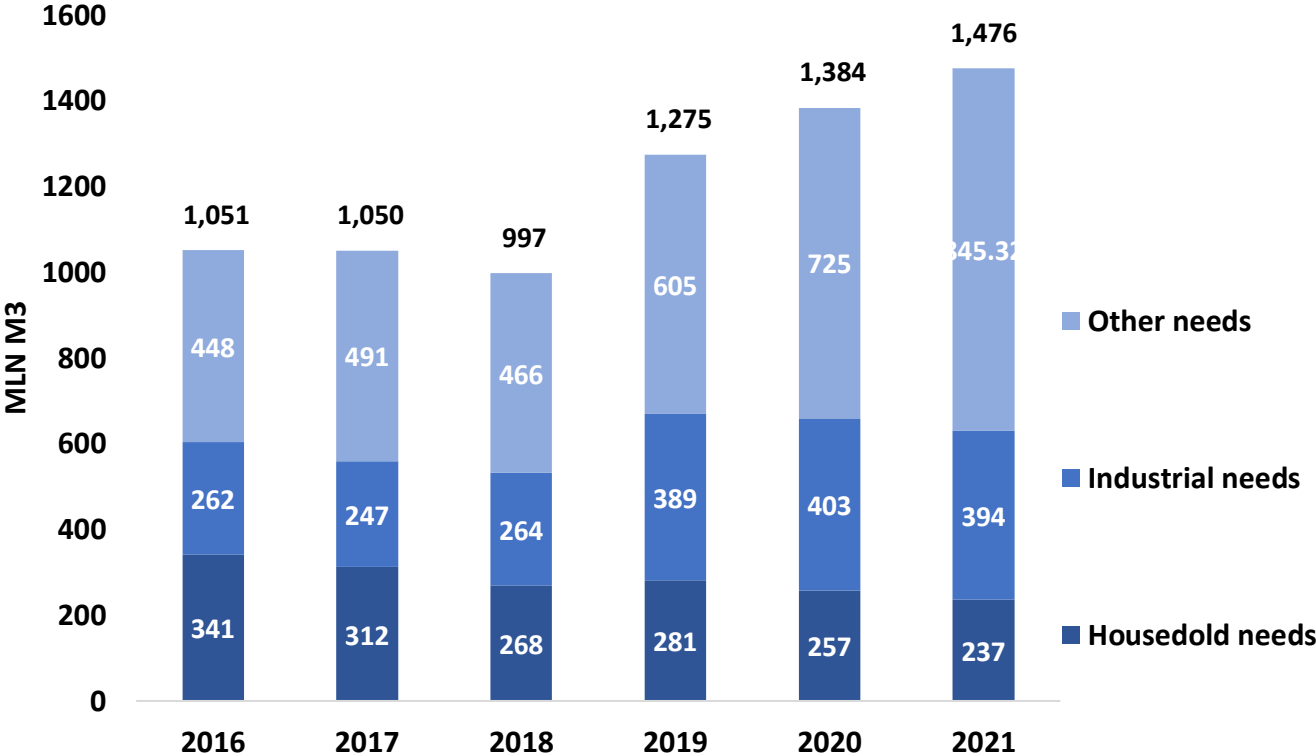
Reform Assessment Indicators

Water Abstraction from Natural Water Bodies

Source : Geostat's Statistical publication: Natural resource of Georgia and Environmental protection(2021, 2017)
 * Water for hydroelectricity generation purposes is excluded.

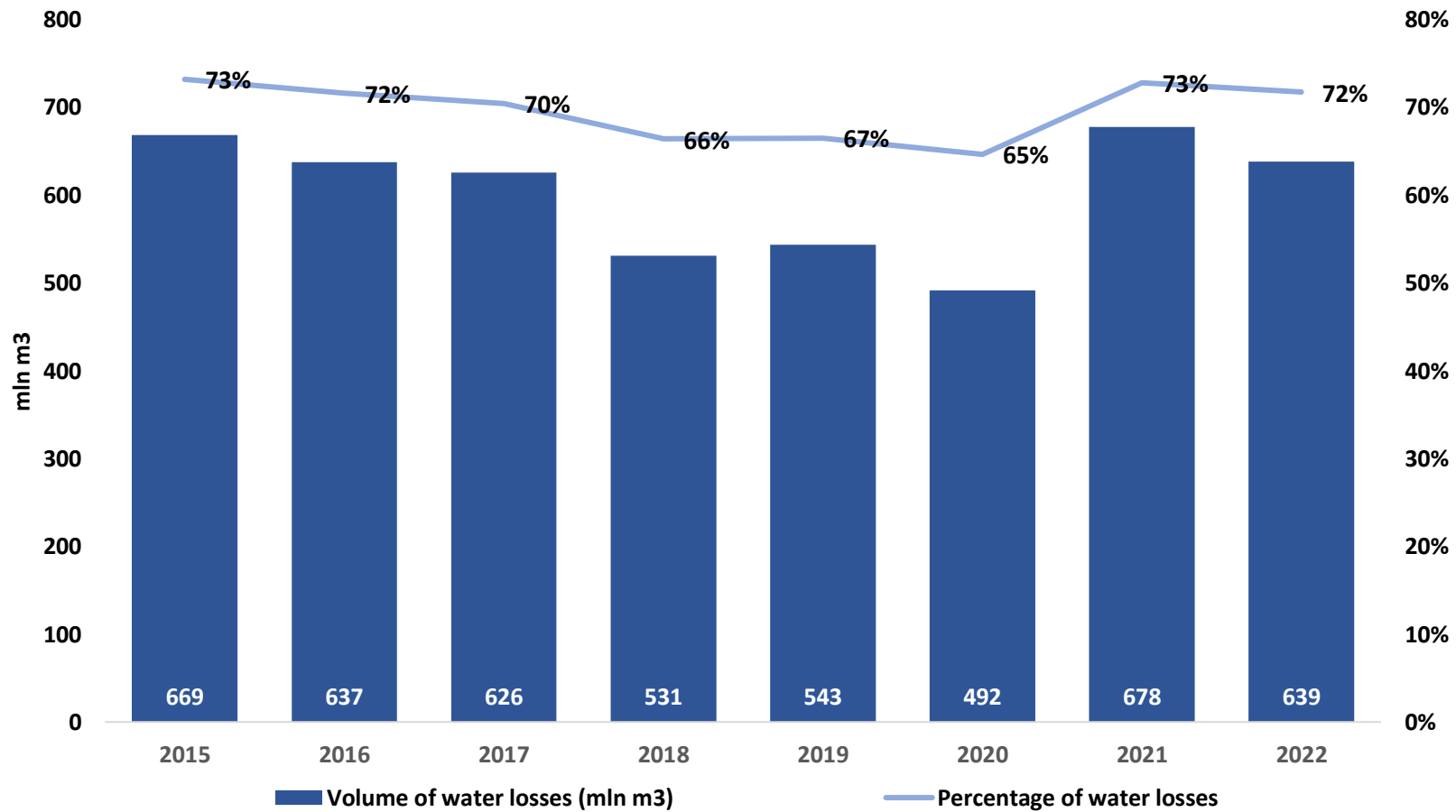
Water Use

Source : Geostat's Statistical publication: Natural resource of Georgia and Environmental protection(2021, 2017)

* Water for hydroelectricity generation purposes is excluded.

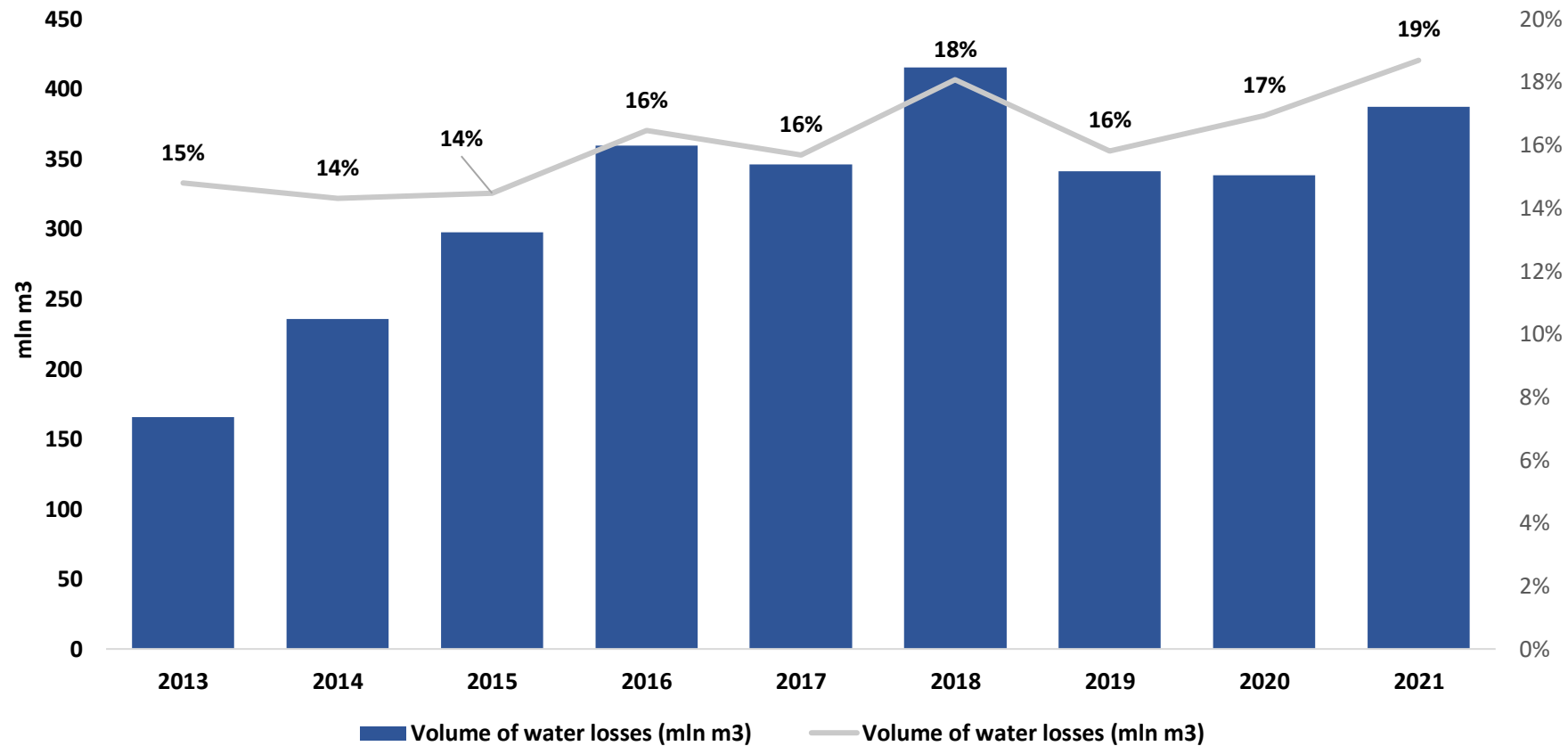
Losses of water during transport in residential sector

Source: Geostat

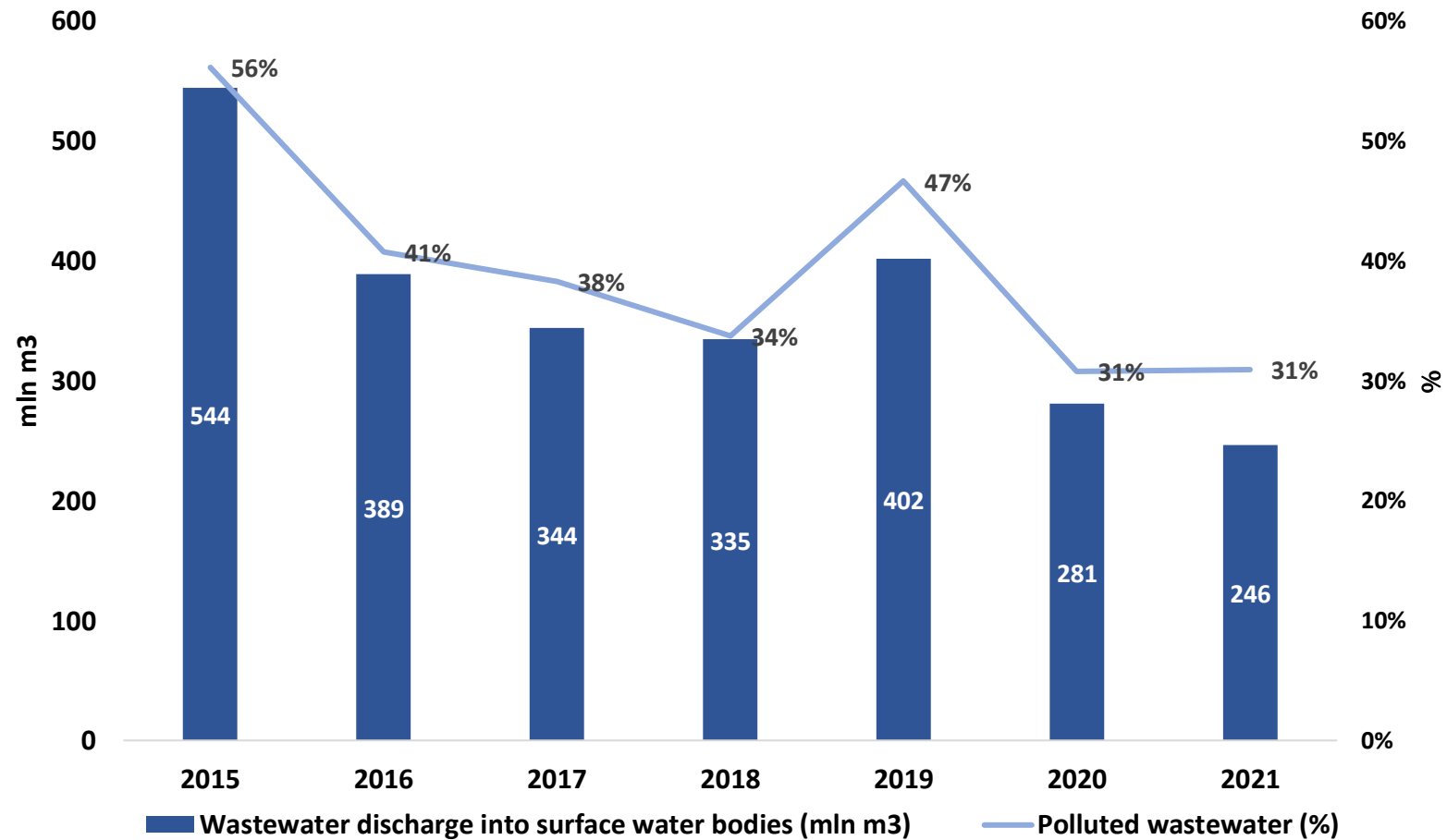
Water Losses in the Irrigation Systems

Source: Georgian Amelioration

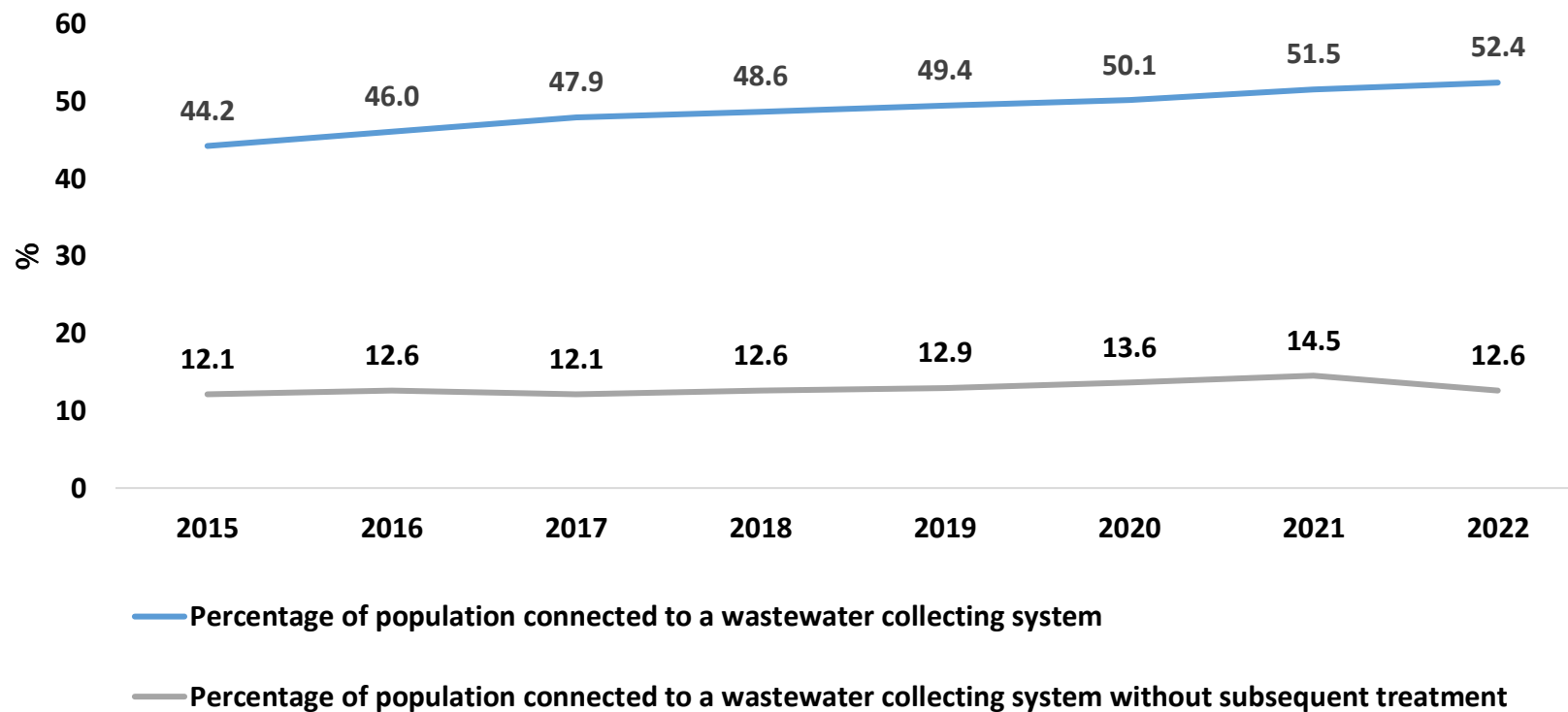

Wastewater discharge into surface water bodies

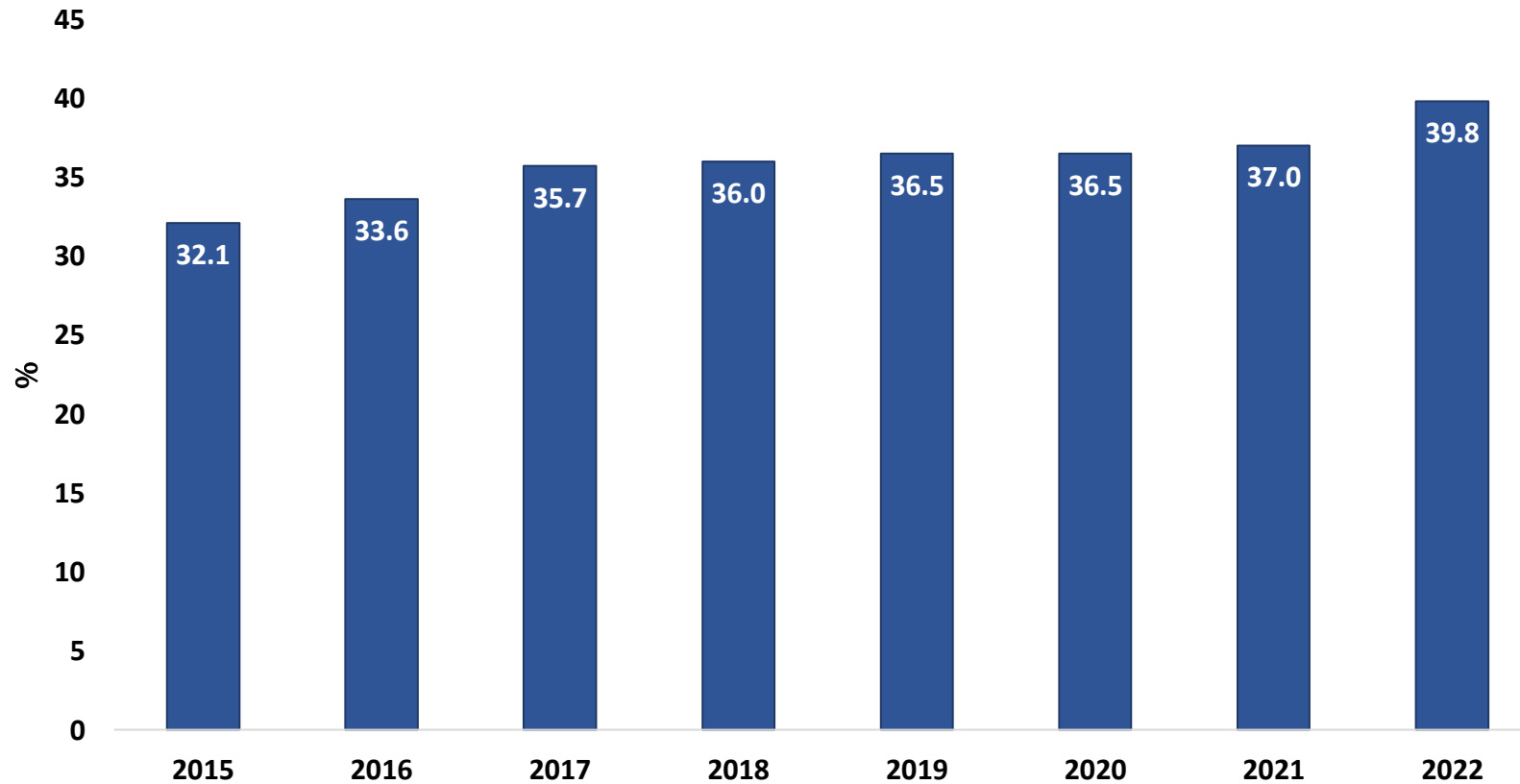
Source : Geostat's Statistical publication: Natural resource of Georgia and Environmental protection (2021, 2017)

Percentage of population connected to a wastewater Collecting system (%)

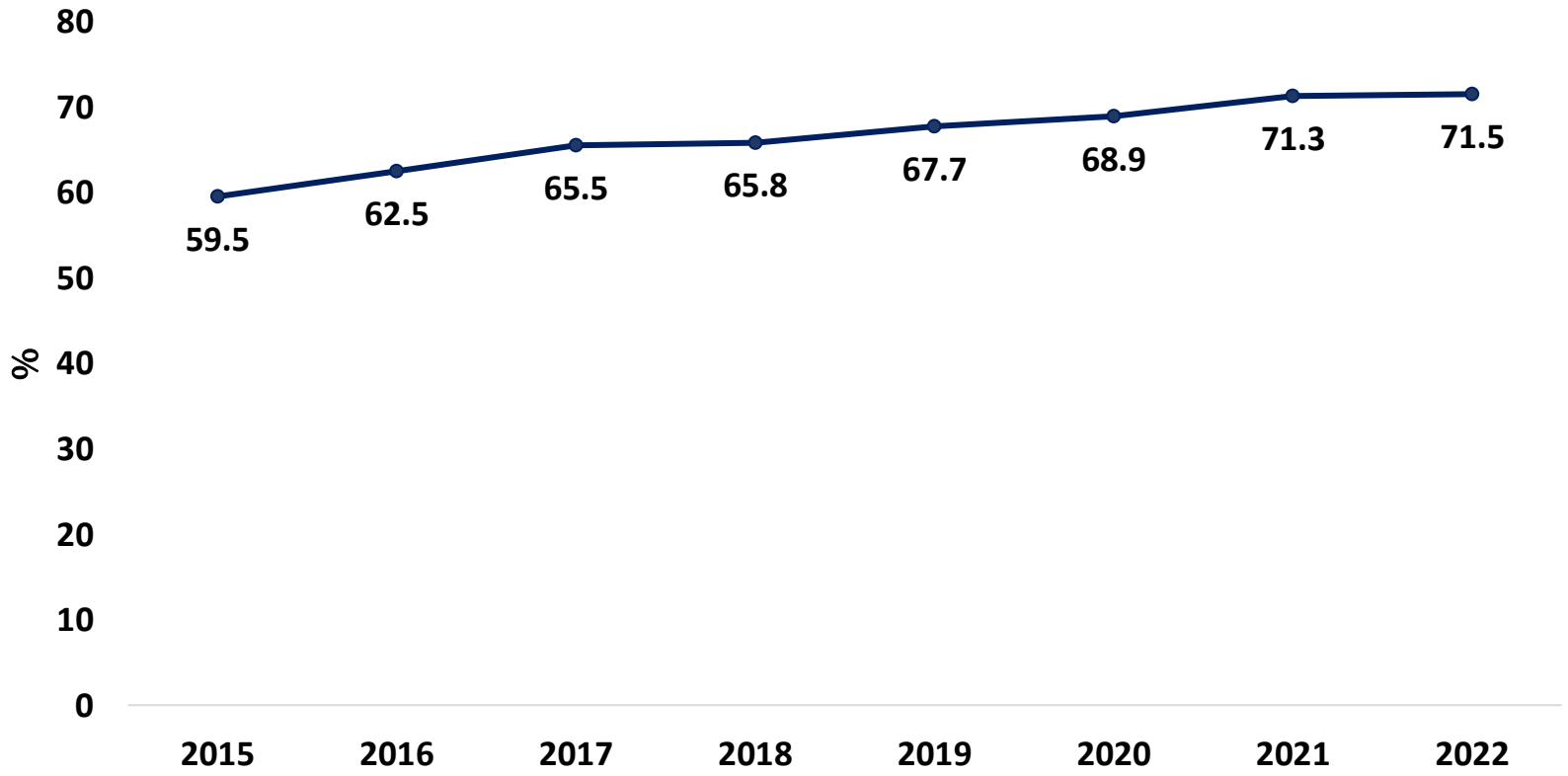
Source: Geostat

Percentage of the Population Connected to Wastewater Treatment Facilities (%)

Source: Geostat

Percentage of the Population Connected to Water Supply Industry (%)

Source: Geostat

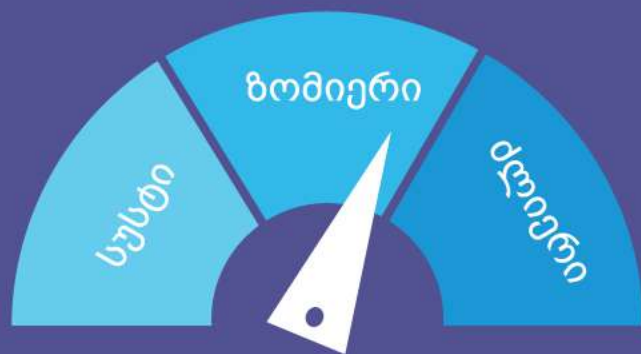

გმადღლობთ

USAID
აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების აგენცია

ISET POLICY
INSTITUTE
International school of economics at TSU

რეფორმები

თითოეული რეფორმის კვალდაკვალი

წყლის რესურსების მართვის რეფორმა საქართველოში

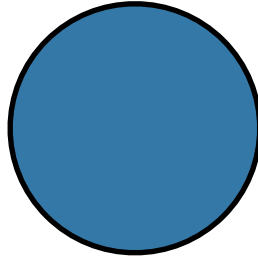
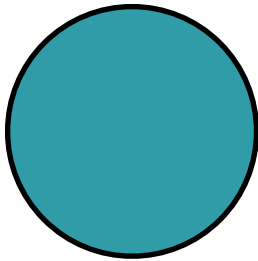
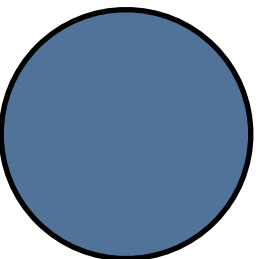
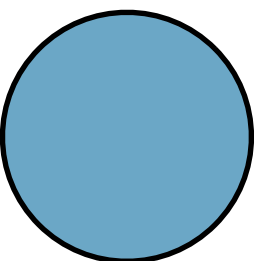
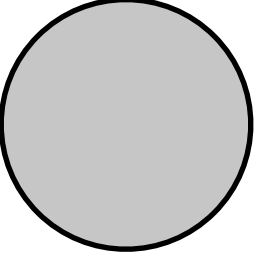
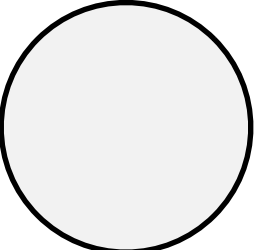
საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

მარიამ მაკაროვა,
გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტის
წყლის სამმართველოს ხელმძღვანელი

28.06.2023

AA-ის ვალდებულებები

- წყლის ჩარჩო დირექტივა (2000/60/EC)
- დირექტივა ურბანული ჩამდინარე წყლების გაწმენდის შესახებ (91/271/EEC)
- დირექტივა წყალდიდობების რისკების შესახებ (2007/60/EC)
- დირექტივა სოფლის მეურნეობის წარმოების შედეგად გენერირებული ნიტრატებით წყლის დაბინძურების შესახებ (91/676/EEC)
- დირექტივა ადამიანის მოხმარებისათვის განკუთვნილი წყლის ხარისხის შესახებ (98/83/EC)
- საზღვაო სტრატეგიის ჩარჩო დირექტივა (2008/56/EC)

ევროკავშირის საბაზისო კანონმდებლობა - დირექტივა N 2000/60/EC წყლის პოლიტიკის სფეროში გაერთიანების მოქმედებებისათვის ჩარჩოს შემუშავების შესახებ (წყლის ჩარჩო დირექტივა)

ევროკავშირის წყლის კანონმდებლობის მიზანი:

- წყლის რესურსების დაცვა და მათი მდგომარეობის გაუმჯობესება

წყლის ობიექტის სტატუსი (მდგომარეობა)

მიზნის მიღწევის გზა:

- წყლის რესურსების მართვის ეფექტური სისტემის შექმნა (წყლის რესურსების სააუზო მართვა ინტეგრირებული მართვის პრინციპების შესაბამისად)

„წყლის რესურსების მართვის შესახებ“ საქართველოს კანონი:

- კანონის მიზანია ქვეყანაში წყლის რესურსების მართვის სამართლებრივი საფუძვლების შექმნა, რომელიც უზრუნველყოფს წყლის რესურსების დაცვისა და წყლის რესურსებით სარგებლობის სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელებას, ადამიანის ჯანმრთელობისა და სიცოცხლისთვის უსაფრთხო გარემოს შექმნას და ინტეგრირებული მართვის პრინციპების შესაბამისად წყლის რესურსების დაცვასა და მდგრად გამოყენებას.

სააუზო ტერიტორიული ერთეულები

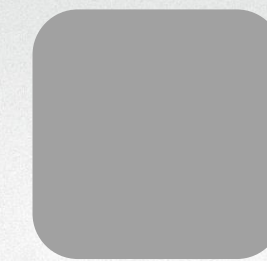

სააუზო მართვის სისტემა

აუზების/სააუზო უბნების
საზღვრების დადგენა
(მთავრობის დადგენილება)

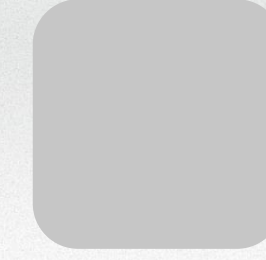
მართვის ერთეული:
მდინარის აუზი/სააუზო უბანი
(მართვის ორგანო - სამინისტროს
სამსახური)

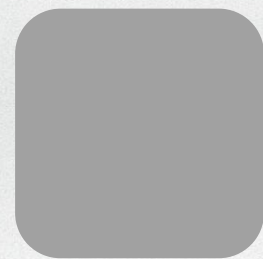
მართვის საფუძველი:
მდინარის აუზის/სააუზო უბნის
სააუზო მართვის გეგმა
(კოორდინაცია - სამინისტრო,
დამტკიცება - მთავრობა)

სააუზო მართვის გეგმების
მომზადების ვადა - 2026

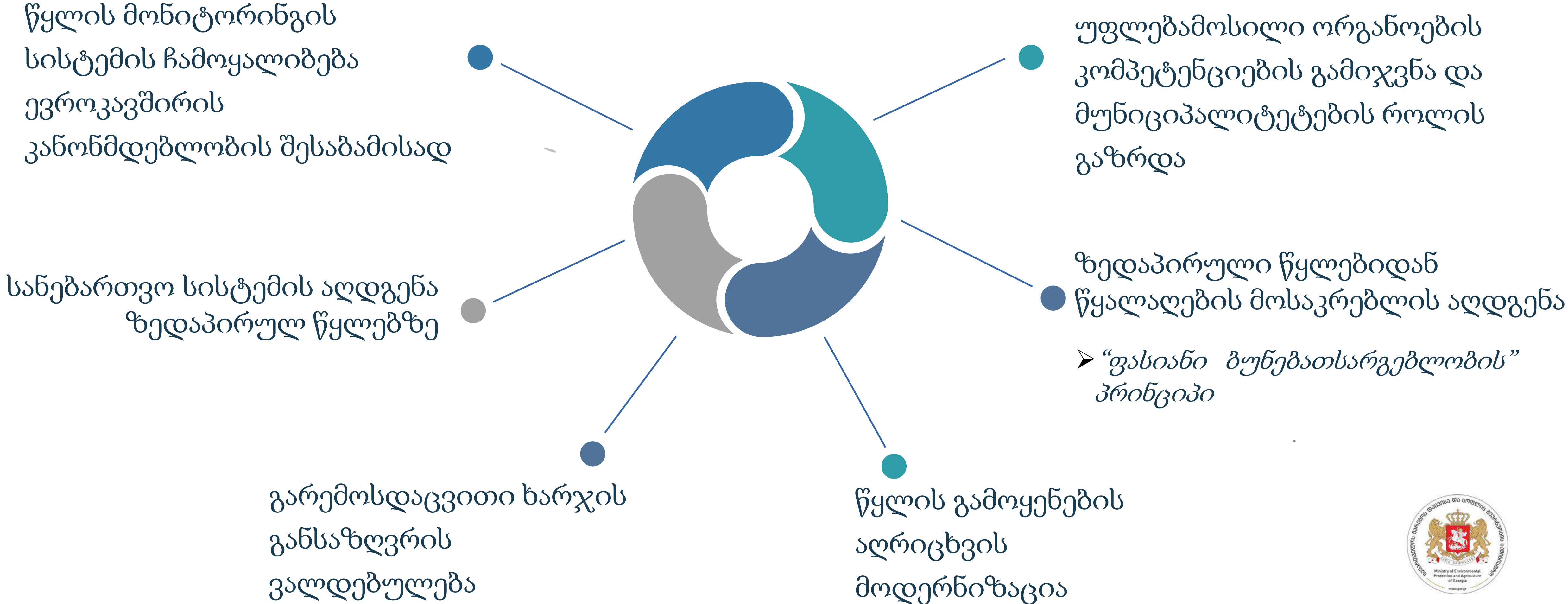
სააუზო მართვის საკონსულტაციო –
საკოორდინაციო საბჭოები
(კონსულტაციები, რეკომენდაციები, გეგმის
წინასწარი განხილვა)

გეგმების მოქმედების პერიოდი
- 6 წელი

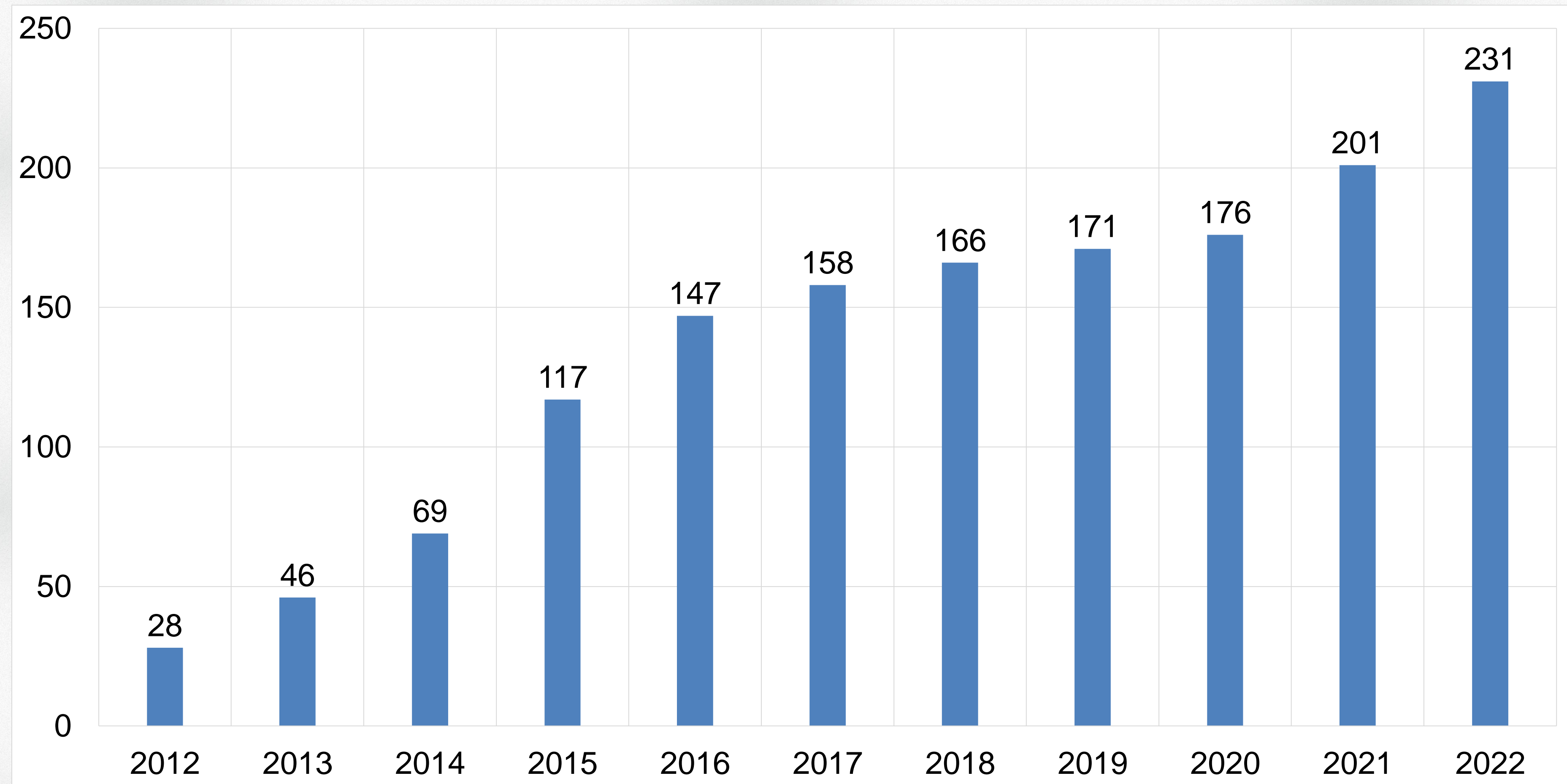

კანონპროექტის სხვა სიახლეები

ზედაპირული წყლის მონიტორინგის პუნქტების რაოდენობა

2026 წლისთვის - 240

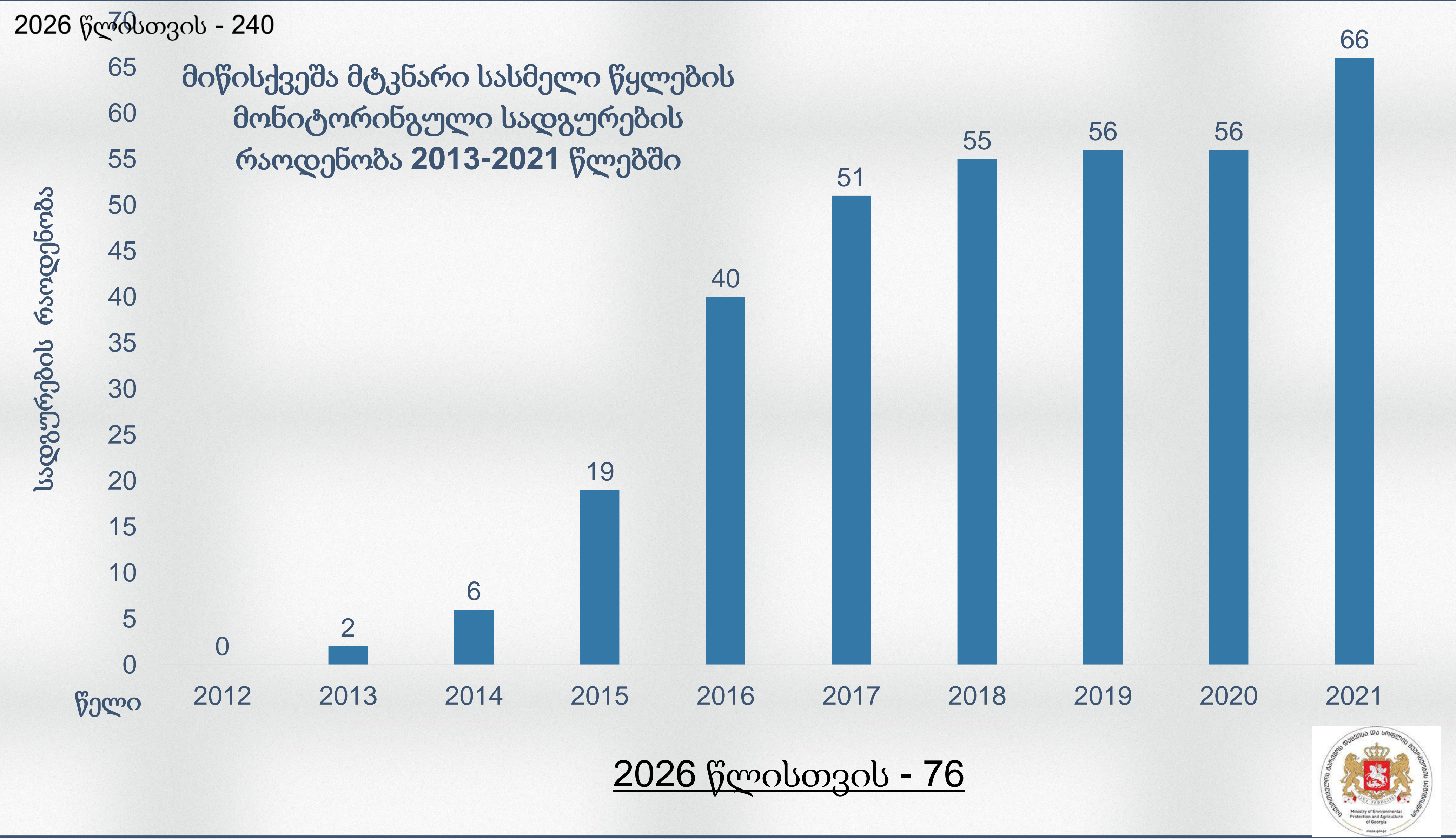

მიწისქვეშა წყლების სახელმწიფო ჰიდროგეოლოგიური მონიტორინგის სისტემა

საქართველოში მიწისქვეშა მტკნარ სასმელ წყლებზე მონიტორინგი განახლდა 2013 წელს

მონიტორინგის ქსელში წყალპუნქტების ჩართვა ეტაპობრივად განხორციელდა

ჰიდროლოგიური მონიტორინგის პუნქტების რაოდენობა

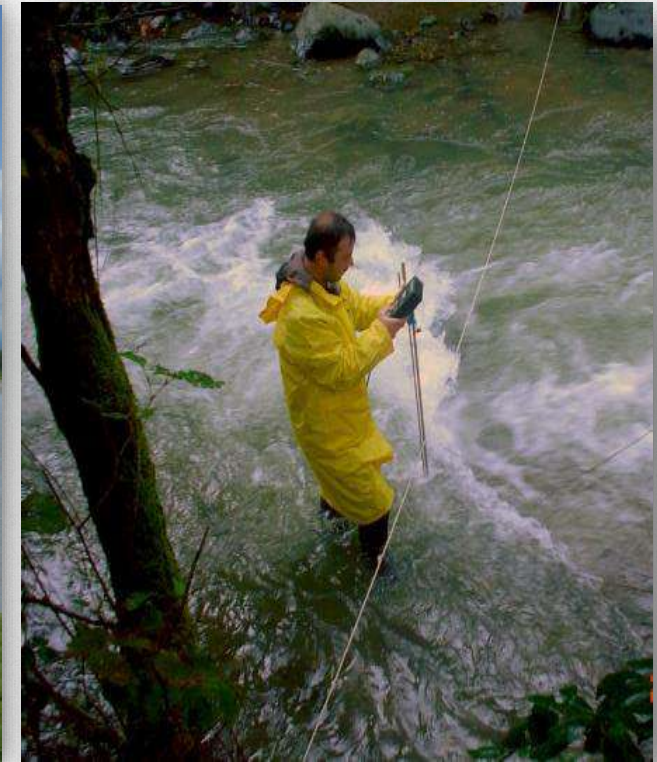

არსებული მდგომარეობა

- წყლის დონეზე დაკვირვებები - 65 სადგური
- 20 (30%) სადგურზე ხორციელდება წყლის ხარჯის გაზომვა

დაგეგმილია

- 2026 წლისთვის - 112 წერტილი
- ჰიდრომორფოლოგიურ პარამეტრებზე დაკვირვებების აღდგენა
- ადამიანური და ტექნიკური რესურსის გაძლიერება

წყალსარგებლობის რეგულირება

მიწისქვეშა წყლები

- მოპოვების ლიცენზია (კანონი „წიაღის შესახებ“)

ზედაპირული წყლები

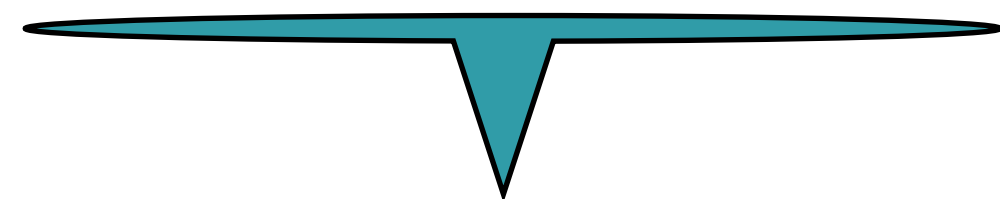
- ნებართვები გაუქმდა 2008 წელს (კანონი ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“)
- წყალაღების პირობები (დადგენილება „გარემოსდაცვითი ტექნიკური რეგლამენტების დამტკიცების თაობაზე“)

- ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების ნორმები (მხოლოდ „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ განსაზღვრული საქმიანობისთვის)

- ჩამდინარე წყლების ჩაშვების ტექნიკური რეგლამენტი - დამაბინძურებელი ნივთიერებების ფიქსირებული ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციები (მცირე წყალმოსარგებლეებისთვის)

სანებართვო სისტემა (2026 წლის 1 სექტემბრიდან)

ზედაპირული წყლის აღებაზე
ნებართვა

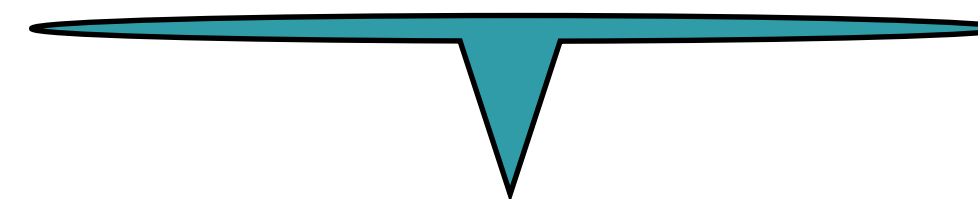

მიზანი

წყლის რაციონალური გამოყენების
სტიმულირება

წყალმოსარგებლეთა უფლებების დაცვა

ზედაპირული წყლის ობიექტებში
ჩამდინარე წყლების ჩაშვებაზე
ნებართვა

მიზანი

ზედაპირული წყლის რესურსებზე
ჩამდინარე წყლების ჩაშვებით გამოწვეული
უარყოფითი ზემოქმედების მინიმიზაცია
ყოველი კონკრეტული წყალჩაშვებისთვის
ინდივიდუალური ნორმების განსაზღვრის
შედეგად

ეკონომიკური მექანიზმები

არსებული მდგომარეობა

- მოსაკრებელი მიწისქვეშა წყლების მოპოვებაზე (0,005 ლ/მ3, 4 ლ/მ3)
  - კანონი ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის მოსაკრებლების შესახებ
- ჯარიმები წყლის კანონმდებლობის დარღვევაზე
  - ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსი
- წყლის დაბინძურებაზე ზიანის ანაზღაურება
  - მთავრობის დადგენილება ტექნიკური რეგლამენტის - „გარემოსთვის მიყენებული ზიანის განსაზღვრის (გამოანგარიშების) მეთოდიკა“ დამტკიცების შესახებ
- მოსაკრებელი ზედაპირული წყლის აღებაზე ფაქტიურად გაუქმებულია 2008 წლიდან

დაგეგმილი

- ზედაპირული წყლის ობიექტებიდან წყალაღებაზე ეკონომიკურად დასაბუთებული მოსაკრებლის აღდგენა (2027 წლის 1 სექტემბრიდან)

კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები (მთავრობის დადგენილებები)

„წყლის ობიექტების იდენტიფიკაციისა და საზღვრების დადგენის წესი“;

„მდინარეთა აუზების/სააუზო უბნების საზღვრების დამტკიცების თაობაზე“;

„ადამიანის მოხმარებისათვის განკუთვნილი წყლის ხარისხის შესახებ“;

„სააუზო მართვის გეგმების შემუშავების, განხილვისა და დამტკიცების პროცედურის შესახებ“;

„წყლის რესურსების სახელმწიფო მონიტორინგის დაგეგმვისა და განხორციელების წესი“

„პოტენციური წყალდიდობების რისკის ქვეშ მყოფი არეალების შეფასების შესახებ“.

ტექნიკური რეგლამენტი „წყალდაცვითი ზოლის შესახებ“;

კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები (მთავრობის დადგენილებები)

„ზედაპირული წყლის ხარისხის სტანდარტების დამტკიცების თაობაზე“;

ტექნიკური რეგლამენტი „ზედაპირული წყლის ობიექტებში ურბანული და სამრეწველო ჩამდინარე წყლების ჩაშვების პირობები“;

ტექნიკური რეგლამენტი „წყალარინების (საკანალიზაციო) სისტემაში ჩამდინარე წყლის ჩაშვებისა და მიღების პირობებისა და დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ნორმები“;

„ზედაპირული წყლის ობიექტებზე სპეციალური წყალსარგებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და პირობების დამტკიცების თაობაზე“;

ტექნიკური რეგლამენტი - „მიწისქვეშა მტკნარი სასმელი წყლის მოპოვების მიზნით ჭაბურღილების აღრიცხვის წესი“ ;

„სააუზო მართვის საკონსულტაციო–საკოორდინაციო საბჭოების შექმნისა და საქმიანობის წესი“;

„სასმელი წყლის წყალმომარაგების ობიექტების სანიტარული დაცვის ზონის დადგენისა და მის ფარგლებში საქმიანობის განხორციელების წესის დამტკიცების თაობაზე“.

გმადლობთ ყურადღებისთვის!

„წყლის რესურსების მართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის პროექტი

საქართველოს პარლამენტი

- საქართველოს მთავრობის მიერ „წყლის რესურსების მართვის შესახებ“ საკანონმდებლო პაკეტის საქართველოს პარლამენტში ინიცირების შემდეგ, კომიტეტმა საკანონმდებლო პაკეტთან დაკავშირებით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან ერთად, USAID-ის ეკონომიკური მმართველობის პროგრამის მხარდაჭერით ჩაატარა არაერთი შეხვედრა ბიზნეს სექტორის, სამოქალაქო საზოგადოების, ექსპერტებისა და მედიის მონაწილეობით.
- კანონპროექტი ადგენს წყლის რესურსების დაცვის და წყლის რესურსებით სარგებლობის ძირითად პრინციპებს, ასევე იგი აყალიბებს წყლის რესურსების მდგრადი ინტეგრირებული მართვის სისტემას. აგრეთვე, კანონპროექტით ჩამოყალიბებულია აღმასრულებელი ხელისუფლების ორგანოების კომპეტენციები წყლის რესურსების მართვის სფეროში. ხაზგასასმელია საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წამყვანი როლი წყლის რესურსების მართვის სფეროში, რაც გამოიხატება, მათ შორის, წყლის რესურსების მართვის სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებასა და განხორციელებაში, ასევე მდინარეთა სააუზო მართვის სისტემის ჩამოყალიბებაში.
  - „წყლის რესურსების მართვის შესახებ“ საკანონმდებლო პაკეტის მიღება მნიშვნელოვანია რესურსების მართვის სამართლებრივი საფუძვლების შექმნის, წყლის რესურსების დაცვის და წყლის რესურსებით სარგებლობის ძირითად პრინციპების, ასევე წყლის რესურსების მდგრადი ინტეგრირებული მართვის სისტემის დახერგვის მიზნით.
  - კანონპროექტის მიღება ასევე მნიშვნელოვანია წყლის რესურსების მართვის ერთიანი, საერთაშორისო მიდგომებზე დაფუძნებული სისტემის შესაქმნელად, რომელიც გამომდინარეობს „ასოცირების შესახებ“ შეთანხმებიდან.

- კომიტეტმა შეიმუშავა შენიშვნები და მოსაზრებები „წყლის რესურსების მართვის შესახებ“ საკანონმდებლო პაკეტთან დაკავშირებით. აღნიშნული შენიშვნების გათვალისწინებულ იქნება საკანონმდებლო პაკეტში. კომიტეტის შენიშვნები ეხებოდა:
  - ტერმინთა განმარტების დეფინიციები, მათ შორის მდინარის გარემოსდაცვითი ხარჯის დეფინიცია უნდა დაზუსტდა და დაკორექტირდა.
  - სანებართვო პროცედურის ინტეგრირება „გარემოსდაცვით შეფასების კოდექსთან“ და „სამრეწველო ემისიების შესახებ“ საქართველოს კანონის პროექტით გათვალისწინებულ პროცედურებში.
  - „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსს“ ან/და „სამრეწველო ემისიების შესახებ“ კანონის პროექტს დაქვემდებარებული საქმიანობის შემთხვევაში წყალაღების ან/და წყალჩაშვების პირობების ცვლილებისას ნებართვის განახლებასთან დაკავშირებული პროცედურა.
  - მდინარის კალაპოტის პრივატიზების აკრძალვა.
  - გაცემული წყალსარგებლობის ნებართვის გადახედვისა და მასში ცვლილების შეტანის უფლებამოსილება.
  - დაზუსტდა მდინარის აუზის/სააუზო უბნის მართვის გეგმის აღსრულებასთან დაკავშირებული ორგანიზაციული საკითხები.

მადლობა ყურადღებისთვის!